

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2024, sp. zn. 24 Cdo 1297/2024, ECLI:CZ:NS:2024:24.CDO.1297.2024.1

Číslo: 43/2025

Právní věta:

Podmínkou vzniku právní osobnosti fyzické osoby (jako subjektu práva) není registrace fyzické osoby do úředního systému příslušného státu a tomu odpovídající vydání úředních dokladů totožnosti. Každá fyzická osoba má sice ihned po svém narození právo na registraci, ovšem jestliže se tak z jakéhokoli důvodu nestane, neznamená to, že by tato fyzická osoba „neexistovala“ jako subjekt práva, tj. neměla právní osobnost ve smyslu ustanovení § 23 o. z., a z tohoto důvodu by neměla (nemohla mít) způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 31.07.2024

Spisová značka: 24 Cdo 1297/2024

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Fyzická osoba, Určení rodičovství, Způsobilost být účastníkem řízení

Předpisy: § 19 o. s. ř.

§ 23 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání navrhovatelky zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2023, sp. zn. 12 Co 188/2023, usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. 5. 2023, sp. zn. 63 C 121/2022, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 16. 8. 2023, sp. zn. 63 C 121/2022, a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 1 k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Navrhovatelka se návrhem podaným u Obvodního soudu pro Prahu 1 dne 27. 5. 2022 domáhala určení, že jejími rodiči jsou (již zemřelí) M. S. a J. P. Návrh odůvodnila tím, že se narodila v době, kdy její rodina od roku 1972 kočovala po Evropě. Narodila se v zahraničí, ale neví, v jakém státě či městě. Rodiče jí dali jméno V., pod nímž ji znala celá rodina a které i ona vždy používala. Po celý život byla v rodině informována, že domnělí rodiče jsou jejími biologickými rodiči, nikdy o tom

neměla důvod pochybovat, protože s nimi žila a vychovávali ji. Rodina žila v zahraničí, domnělá matka zemřela v SRN, domnělý otec v České republice. Navrhovatelka se vrátila do Česka přibližně v roce 2010. Teprve po smrti domnělého otce pocítila potřebu mít rodičovství, a tím i svoji vlastní identitu, potvrzené úřední cestou. Ačkoli domnělí rodiče již nežijí, navrhovatelka požádala o spolupráci svého bratra Š. P., který se narodil v roce XY ještě před odchodem rodiny do zahraničí, a má proto oba domnělé rodiče uvedené jako své rodiče v rodném listě. Podle znaleckého posudku prof. Mgr. Jiřího Drábka, Ph.D. ze dne 14.8.2021 z oboru genetiky je úplné sourozenectví navrhovatelky a Š. P. pravděpodobné z 99,998 %.

2. Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením ze dne 11. 5. 2023, č. j. 63 C 121/2022-59 (ve spojení s doplňujícím usnesením ze dne 16. 8. 2023, č. j. 63 C 121/2022-69), řízení zastavil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně zdůraznil, že „jednou z podmínek řízení je i existence navrhovatelky“. Soudu se však „lustrací v informačním systému základních registrů nepodařilo totožnost, resp. existenci, navrhovatelky ověřit“. Při jednání zástupce navrhovatelky „potvrdil, že tato z formálního hlediska neexistuje, není evidována ani v ČR, ani v SR a není schopna uvést jakýkoli jiný stát, v němž by byla její existence evidována, a nedisponuje proto ani žádným dokladem totožnosti“. Zástupce navrhovatelky v tomto ohledu navrhl svědeckou výpověď bratra navrhovatelky Š. P., narozeného XY, za účelem rekognice osoby navrhovatelky jakožto jeho sestry, a výslech znalce prof. Mgr. Jiřího Drábka, Ph.D., který měl určit sourozenectví navrhovatelky a Š. P., a to za účelem rekognice navrhovatelky jakožto osoby, kterou vyšetřoval. K dotazu soudu ovšem zástupce navrhovatelky potvrdil, že bratr navrhovatelky bude schopen potvrdit toliko skutečnost, že ona je jeho sestrou, nebude však schopen potvrdit potřebné údaje ke ztotožnění navrhovatelky (datum a místo narození). Stejně tak znalec bude schopen toliko poznat osobu, kterou při zpracovávání znaleckého posudku vyšetřoval, nebude však moci potvrdit jakékoli identifikační údaje navrhovatelky, neboť její identitu při vyšetření nemohl ověřit. Za tohoto stavu dospěl soud prvního stupně k závěru, že „nelze mít za doloženou samotnou existenci navrhovatelky, jak je označena v návrhu na určení rodičovství“, což shledal důvodem pro zastavení řízení.

3. K odvolání navrhovatelky Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 11. 2023, č. j. 12 Co 188/2023-73, usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud s poukazem na ustanovení § 15 odst. 1 o. z. a § 19 o. s. ř. zdůraznil, že „nejdříve musí být postaveno najisto, že osoba, která o sobě tvrdí, že je V. S., narozená dne XY, existuje“ (tj. že má právní osobnost a způsobilost být účastníkem řízení), a „teprve pak se tato osoba může u soudu domáhat určení rodičovství“. „Údajná navrhovatelka zvolila postup opačný, kterým se snaží získat rodiče, a tím prokázat svoji existenci“, a – jak vyplývá i z přednesu jejího zástupce – „snaží se touto cestou si opatřit totožnost“. Tento postup však podle názoru odvolacího soudu „nemá oporu v zákoně“. Za situace, kdy soud prvního stupně „lustrací osoby uvedeného jména, příjmení a data narození nezjistil existenci údajné navrhovatelky“, dospěl rovněž odvolací soud k závěru, že „údajná navrhovatelka nemá právní osobnost, ani způsobilost být účastníkem řízení (§ 19 a § 20 odst. 1 o. s. ř.)“, což představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, pro který nezbyvá než řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavit. K závěru o „neexistenci údajné navrhovatelky“ přitom podle mínění odvolacího soudu „přispívá i skutečnost, že se k jednání soudu prvního stupně ani nedostavila a nemá na údajné adrese poštovní schránku“, a „pochybnosti o celé věci vzbuzuje též skutečnost, že se údajná navrhovatelka snaží získat totožnost či novou totožnost až v době, kdy jí je 47 let, a lze si jen těžko představit, že by do této doby nedisponovala žádným dokladem totožnosti, nechodila nikde do školy, nikdy nenavštívila lékaře atd.“. Ve shodě se soudem prvního stupně ani odvolací soud neshledal navržené důkazy – svědeckou výpověď Š. P. a znalce prof. Mgr. Jiřího Drábka, Ph.D. – za způsobilé prokázat totožnost navrhovatelky.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podala navrhovatelka dovolání. Namítala, že „pouhý fakt, že fyzickou osobu nelze lustrací v úředních evidencích identifikovat“, nemůže (bez dalšího) znamenat, že fyzická osoba neexistuje (že nemá právní osobnost, a tím ani způsobilost být účastníkem řízení). Současně vytkla odvolacímu soudu, že není správný ani jeho závěr, že „osoba, jejíž totožnost je nejasná, nemůže podat návrh na určení otcovství (např. právě proto, aby své identifikace dosáhla), ale postup musí být opačný“. Navrhovatelka přisvědčila soudům v tom, že „účastníkem řízení může být pouze fyzická osoba, která fyzicky existuje“, a že „z procesně formálního hlediska je také nutné, aby v rámci procesních úkonů a zejména pak v rozhodnutí soudu byla fyzická osoba označena nezaměnitelným způsobem“. Je tedy správné, že fyzická existence navrhovatelky měla být doložena, a to primárně její osobní přítomností před soudem. K té nedošlo při prvním jednání, její právní zástupce nicméně vznesl návrhy na dokazování, které by dostatečně osvědčilo jak fyzickou existenci osoby, která pod jménem V. S. vystupuje, tak skutečnost, že právě tato osoba podstoupila znalecké zkoumání, je tedy úplnou sestrou Š. P., a tudíž dítětem domnělých rodičů. Podle názoru dovolatelky „s přihlédnutím k nespornému charakteru řízení měla navrhovatelka dostat příležitost tyto skutečnosti prokázat“. Z rozhodnutí soudů se však podává, že „důvodem pro nepříznivé rozhodnutí nebylo procesní zanedbání navrhovatelky ve formě její nepřítomnosti při prvním jednání, ale skutečnost, že její jméno, příjmení a datum narození nelze dohledat v příslušných rejstřících či evidencích“. Soudy ovšem podle názoru dovolatelky „opomněly fakt, že právní osobnost se nabyvá narozením, má ji i osoba, která není evidována v žádném rejstříku a žádné evidenci, postačí že fyzicky existuje; má-li právní osobnost, má i procesní způsobilost“. Žádné zákonné ustanovení „neuvádí, že soudního řízení se může zúčastnit jen taková osoba, jejíž identifikační údaje se podaří úřední cestou osvědčit“. Žádné zákonné ustanovení ani „neomezuje v podání návrhu na určení rodičovství osobu, jejíž totožnost nelze dovodit z úředních evidencí“. Je přitom podle mínění dovolatelky „nepodstatné, že navrhovatelka podala návrh hlavně proto, že určující rozhodnutí jí v dalším úředním postupu pomůže (přitom z praxe jsou známy případy, kdy rozhodnutí o určení rodičovství bylo právě prvním krokem k tomu, aby osoby s podobným osudem, jako má navrhovatelka, vydání osobních dokumentů dosáhly)“. Koneckonců každý, kdo podává návrh na určení či popření rodičovství, tak činí proto, aby jeho úřední evidence byla v souladu s biologickou realitou. Účel tohoto řízení je proto dodržen i v případě navrhovatelky, a „není dán jediný důvod, proč by se navrhovatelka nemohla domáhat určení rodičovství jen proto, že se u soudu nemůže prokázat občanským průkazem“. S ohledem na uvedené navrhl, aby dovolací soud napadené usnesení odvolacího soudu, případně i usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil „příslušné instanci“ k dalšímu řízení.

5. Opatrovník domnělého otce navrhl, aby dovolání navrhovatelky bylo odmítnuto jako neopodstatněné. Podle jeho názoru „by se navrhovatelka měla nejprve domáhat určení identity u správních orgánů, a až posléze přistoupit k návrhu na určení rodičovství“. Určení rodičovství nemůže nahradit rozhodnutí o určení identity člověka, a nemusí být k tomuto podkladem. Poukázal přitom na závěry vyslovené v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2023, sp. zn. [24 Cdo 2532/2021](#), podle nichž „nelze žádat soud o určení nové identity k člověku, jehož identita není známá, ale nepochybně existovala a existuje a požívá právní ochrany ve smyslu čl. 7, 8, 10, 13 a 14 Listiny základních práv a svobod, Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (vyhl. č. 120/1976 Sb.)“, a „je naopak věcí správních orgánů“, aby „již existující identitu“ neznámé osoby zjistily.

6. Opatrovnice domnělé matky se připojila k návrhu dovolatelky na zrušení napadeného rozhodnutí. Ve shodě s dovolatelkou má za to, že soudy „právně pochybily, když došly k závěru, že osoba, kterou nelze zjistit lustrací, neexistuje a nemá právní osobnost, a tedy nemůže být účastníkem řízení, ačkoliv dle § 23 o. z. má člověk právní osobnost od narození až do smrti a dle § 19 o. s. ř. ten, kdo má právní osobnost, je současně způsobilý být účastníkem řízení“. Informační systémy evidují existující

osoby, skutečnosti apod., ale jejich existenci zápisem do systému nevytváří. Úvahy odvolacího soudu o tom, že se navrhovatelka snaží žalobou na určení rodičovství získat novou totožnost, i pochybnosti o tom, že by navrhovatelka ve svých 47 letech nikdy neměla žádné doklady, „se sice racionálně nabízí, nicméně nejsou argumentačně přiléhavé ve vztahu k posouzení účastnické způsobilosti“, neboť cílem žaloby na určení rodičovství je určení rodičovství, nikoli získání totožnosti.

III.

Přípustnost dovolání

7. Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu – dále jen „o. s. ř.“) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

8. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

9. Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

10. V projednávané věci závisí rozhodnutí odvolacího soudu – mimo jiné – na vyřešení otázky týkající se „vhodných opatření“ při odstraňování nedostatku podmínek řízení, v dané věci nedostatku procesní způsobilosti navrhovatelky (fyzické osoby), která není registrována v „informačním systému základních registrů“ a tvrdí o sobě, že nemá žádné úřední doklady totožnosti, a určení rodičovství jí má pomoci k „potvrzení identity úřední cestou“. Vzhledem k tomu, že tato právní otázka za takto specifických okolností, které tu jsou v daném případě na straně navrhovatelky, doposud nebyla v rozhodovací praxi odvolacího soudu vyřešena, dospěl Nejvyšší soud České republiky k závěru, že dovolání navrhovatelky je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

IV.

Důvodnost dovolání

11. Po přezkoumání usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

12. Podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (tzv. podmínky řízení), soud podle ustanovení § 103 o. s. ř. zkoumá kdykoli za řízení. Jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví (§ 104 odst. 1 o. s. ř.); jde-li však o nedostatek odstranitelný, učiní k tomu vhodná opatření a řízení zastaví jen tehdy, jestliže se jej odstranit nepodaří (§ 104 odst. 2 o. s. ř.). Neodstranitelný nedostatek podmínky řízení zakládá (mimo jiné) i to, že v žalobě je uveden jako účastník řízení někdo, kdo v době zahájení řízení neměl způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř.

13. Podle ustanovení § 19 o. s. ř. způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má právní osobnost; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává. Podle ustanovení § 23 o. z. člověk má právní osobnost od narození až do smrti.

14. Způsobilostí být účastníkem řízení (procesní způsobilost) se rozumí způsobilost mít procesní práva a povinnosti, která zákon přiznává účastníkům. Způsobilost být účastníkem řízení má zásadně ten, kdo má podle hmotného práva právní osobnost (neboli způsobilost mít práva a povinnosti, tzv. právní subjektivitu). Právní osobnost každého člověka ve smyslu ustanovení § 23 o. z. vzniká jeho narozením (výjimečně již početím – srov. § 25 o. z.) a zaniká jeho smrtí. Právní osobnost člověka je chápána ve smyslu jeho fyzické existence (fyzického bytí); o člověku proto občanský zákoník také hovoří jako o fyzické osobě (viz nadpis „Díl 2 Fyzické osoby“ o. z.). Právní osobnost fyzické osoby tedy působením samotného zákona vzniká již jejím samotným narozením bez ohledu na to, zda tato osoba následně (po svém narození) získá také úřední totožnost (tj. oficiálně úředně potvrzené údaje především o jejím jménu, příjmení a datu narození, a podle potřeby také o místě trvalého bydliště, státní příslušnosti nebo rodném čísle), byť nepochybně jde o nezbytný předpoklad pro plnohodnotné zapojení člověka do společenského systému, včetně přístupu ke vzdělání, zdravotní péči, zaměstnání či sociálním službám.

15. Z uvedeného vyplývá, že podmínkou vzniku právní osobnosti fyzické osoby (jako subjektu práva) není – jak lze přisvědčit dovolatelce – registrace fyzické osoby do úředního systému příslušného státu, a tomu odpovídající vydání úředních dokladů totožnosti. Každá fyzická osoba má sice ihned po svém narození právo na registraci (srov. článek 7 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte), v České republice jde o zápis do matriční knihy narození, který provádí příslušný matriční úřad na základě písemného hlášení nebo ústního oznámení o narození dítěte (srov. § 14 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů – dále jen „zákon o matrikách“), ovšem pokud se tak z jakéhokoli důvodu nestane, neznamená to, že by tato fyzická osoba „neexistovala“ jako subjekt práva, tj. neměla právní osobnost ve smyslu ustanovení § 23 o. z., a z tohoto důvodu by neměla (nemohla mít) způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř.

16. Tento závěr se ovšem v poměrech projednávané věci, kdy se soud s osobou navrhovatelky dosud bezprostředně neseznámil, může uplatnit pouze za předpokladu, že navrhovatelka, která o sobě tvrdí, že nemá žádné úřední doklady totožnosti a že není nikde úředně registrována, skutečně fyzicky existuje. Fyzickou existenci navrhovatelky lze v projednávané věci za dosavadních skutkových okolností ověřit (prokázat) – jak ostatně naznačuje i sama dovolatelka – pouze její osobní účastí na jednání nebo jiném soudním roku a prostřednictvím jejího účastnického výsledku, který může eventuelně poskytnout i některé další důležité informace k ověření její totožnosti. Výslech navrhovatelky směřující k ověření její totožnosti (vyloučení totožnosti jiné osoby) však ani odvolací soud, ani soud prvního stupně – oba vedeni nesprávným právním názorem v této otázce – doposud neučinily.

17. Bude-li naznačeným způsobem prokázána fyzická existence navrhovatelky (a tím i její právní osobnost ve smyslu ustanovení § 23 o. z.), nebude možno řízení podle ustanovení § 104 odst. 2 o. s. ř. zastavit z důvodu, že navrhovatelka nemá způsobilost být účastníkem tohoto řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř., i kdyby se nepodařilo spolehlivě ověřit její totožnost. Označení navrhovatelky v záhlaví rozhodnutí soudu potom bude vycházet pouze z údajů poskytnutých navrhovatelkou.

18. Jakkoli ovšem v takovém případě nebude nedostatečné úřední ověření totožnosti navrhovatelky na újmu její způsobilosti být účastníkem tohoto řízení, neznamená to, jak se dovolatelka mylně domnívá, že by soud mohl bez dalšího v této věci rozhodnout o určení rodičovství označených domnělých rodičů ve vztahu k navrhovatelce, již – podle jejího vyjádření – má kladný výsledek tohoto řízení pomoci k „potvrzení identity úřední cestou“.

19. V této souvislosti je třeba mít na zřeteli, že podstatou řízení o určení rodičovství je rozhodnutí soudu o tom, kdo je matkou a kdo otcem (nezletilého nebo již zletilého) dítěte (v daném případě navrhovatelky) za předpokladu, že dítě (v daném případě navrhovatelka) nemá žádné rodiče (matku

ani otce) již dříve určené. Skutečnost, že dítě (již) má určeného otce (matku), je totiž nutno považovat za specifickou podmínku, která brání soudu pokračovat v řízení o určení rodičovství, a řízení musí být v takovém případě podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastaveno. Údaje o rodičích dítěte se zapisují do matriční knihy narození, případně do zvláštní matriky, jde-li o dítě (občana České republiky), které se narodilo v cizině (srov. § 14 odst. 1 a § 42 zákona o matrikách). Matričním dokladem, který má povahu veřejné listiny a jímž se potvrzují údaje obsažené v knize narození, je rodný list, který vydává příslušný matriční úřad podle místa narození dítěte (srov. § 10, § 24 odst. 4, § 24a a § 25 zákona o matrikách). Soud v řízení o určení rodičovství je ve smyslu ustanovení § 134 o. s. ř. povinen z údajů uvedených v rodném listě vycházet. Skutečnost, že dítě (v daném případě navrhovatelka) doposud nemá určené („úředně potvrzené“) rodiče, lze tedy v řízení o určení rodičovství prokázat pouze rodným listem dítěte (v daném případě navrhovatelky), který v příslušné části nebude obsahovat žádné údaje o jeho rodičích (údaje o rodičích zde nebudou uvedeny).

20. Pokud ovšem navrhovatelka nebude schopna tento matriční doklad z jakýchkoli důvodů (které lze z návrhu dovolatelky prozatím jen domýšlet, neboť navrhovatelka dosud nebyla soudy vyslechnuta) soudu předložit, nelze mít za prokázanou skutečnost, že navrhovatelka doposud nemá určené žádné rodiče, a v řízení o určení rodičovství nebude možno pokračovat, dokud tato skutečnost nebude (předložením rodného listu navrhovatelky) postavena najisto. Protože matriční doklady (včetně rodného listu) mohou vydávat – jak bylo uvedeno výše – pouze matriční úřady, bude věcí navrhovatelky, aby si podala u příslušného správního orgánu (matričního úřadu) žádost o vydání rodného listu, v níž pravdivě vylicí situaci, v níž se nachází, a uvede důvody, proč rodný list nemá a pro jaký účel ho potřebuje. Postup (a případně šetření) příslušného správního orgánu ve věci vydání rodného listu navrhovatelky poté bude odpovídat informacím, které navrhovatelka v žádosti za tímto účelem poskytne.

21. Do doby, než bude žádost navrhovatelky o vydání rodného listu, jejíž podání navrhovatelka soudu doloží, vyřízena, musí být řízení o určení rodičovství podle ustanovení § 109 odst. 1 písm. b) o. s. ř. přerušeno, a následně v něm bude možno pokračovat pouze na základě kladného vyřízení žádosti, kdy navrhovatelka soudu předloží svůj rodný list, ve kterém budou absentovat údaje o rodičích.

22. Pokud ovšem navrhovatelka žádost o vydání rodného listu nepodá nebo bude její žádost (i po případném vyčerpání všech opravných prostředků) neúspěšná, případně bude-li navrhovatelce vydán rodný list, který bude obsahovat údaje o již dříve určených rodičích, pak řízení o určení rodičovství – vyplývá ze shora podaného výkladu – bude muset být podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastaveno, neboť nebude prokázáno, že navrhovatelka doposud nemá určené žádné rodiče.

23. Z uvedeného je zřejmé, že napadené usnesení odvolacího soudu není správné. Protože nejsou podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání a ani pro změnu usnesení odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky napadené usnesení zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.). Jelikož důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České rovněž toto rozhodnutí (včetně doplňujícího usnesení o nákladech řízení) věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).